

SLOVENSKI NAROD

Iznaj vsak dan popoldne, izvenredno oddaje in premije. — Inzerati do 50 centov vsak dan, do 100 centov vsak dan, do 250 centov vsak dan, do 500 centov vsak dan, do 1000 centov vsak dan, do 2000 centov vsak dan, do 3000 centov vsak dan, do 4000 centov vsak dan, do 5000 centov vsak dan, do 6000 centov vsak dan, do 7000 centov vsak dan, do 8000 centov vsak dan, do 9000 centov vsak dan, do 10000 centov vsak dan. — Slovenski Narod vsake mesečno v Jugoslaviji Din 12.-, za inostranstvo Din 25.-. Rokopis se ne vrača.

UREDNIŠTVO IN UPRAVNIŠTVO
LJUBLJANA, Knafljeva ulica št. 6.
Telefon: 31-22, 31-23, 31-24, 31-25 in 31-26

Podružnice: MARIBOR Strossmayerjeva 3b — NOVO MESTO, Ljubljanska c. telefon št. 26. — CELJE: celjsko uredništvo: Strossmayerjeva ulica 1, telefon št. 65; podružnica uprave: Kocenova ulica 2, telefon št. 190. — JESENICE: Ob kolodvoru 101. Poštna hranilnica v Ljubljani št. 10.351.

Pred važnimi dogodki v Franciji:

Ljudska fronta se že krha

Razkol med socialisti in komunisti postaja vedno bolj očiten — Pričakuje se popolna pregrupacija sil — Socialisti upajo na podporo zmernega centra

Pariz, 11. septembra. r. Notranji politični položaj v Franciji se vedno bolj zaostrova. Izkazalo se je namreč, da je vsako sodelovanje s komunisti nemogoče. Komunistom gre samo za to, da bi po hrbtih svojih zaveznikov prišli do oblasti ne glede na državne in nacionalne interese. Zlasti v južni Franciji se razvija vedno bolj ogorčena borba med socialisti in komunisti. Komunisti silno izkoriščajo naraščanje cen življenjskih potrebščin in hujšajo proti vladi. Proti vladi pa narašča nezadovoljstvo tudi v zmernejših krogih, zlasti med kmečkim prebivalstvom, ki je zaradi poslabšanja gospodarskih razmer hudo udarjeno. Ljudska fronta izgublja na ta način oporo v delavskih, meščanskih in kmetijskih krogih, pri katerih vedno bolj narašča odpor proti marksizmu. V najhujših zadregah so radikali, ki uvidevajo, da politika ljudske fronte ne vodi k uspehu. V južni Franciji močno vplivajo tudi dogodki na Španskem. Nahajšano delavstvo slej ko prej zahteva, naj Francija prisloži na pomoč madridski vladi, in groze z novimi stavkami. Huda napetost je zavladala tudi v strokovnih organizacijah, ki so delno za vlado delno pa proti.

V pariških političnih krogih vedno bolj resno računajo z vladno krizo. Govori se,

da sta skrajno nezadovoljna zlasti zunanji in notranji minister. V zvezi s tem je zbudila v politični javnosti veliko pozornost tudi resolucija strokovne zveze, ki hudo napada Nemčijo in Italijo ter zahteva odločno politiko proti fašističnim državam. Z največjo napetostjo pričakujejo sedaj kongres radikalne stranke, ki se bo v kratkem sestal v Marseillu ali Toulouso. Splošno računajo, da bo še pred sestankom parlamenta v začetku oktobra prišlo do obračuna v ljudski fronti sami ter da bodo radikali in socialisti izvagorili komuniste iz ljudske fronte ter se približali levičarsko-mu centru. Radikali in socialisti so odločno proti vsaki izpremembi francoske zunanje politike v smislu zahtev skrajnih levičarjev in je zato verjetno da bo prišlo do sodelovanja med njimi in zmernejšimi desničarskimi skupinami, kar bi pomenilo konec ljudske fronte.

Pariz, 11. septembra. r. Na izredni konferenci splošne sindikalne zveze, v kateri je udeleženo nad 5 milijonov delavcev, je bila sprejeta resolucija, v kateri pozivajo vlado, naj skupno z angleško vlado revidira svoje stališče glede nevtralnosti napram dogodkom v Španiji. V svoji resoluciji opozarja na to, da sta Nemčija in Portugalska pristali na nevtralnost poc pogoj, ki

naravnost ogrožajo nevmeševanje v španske zadeve.

Včeraj popoldne so se v poslanski zbornici sestali poslanci vladne večine in razpravljali o notranjem političnem položaju v zvezi s španskimi dogodki. Na tej konferenci je prevladovalo stališče, naj vladna večina zahteva od vlade, da se solidizirira s španskimi republikanci, ki se bore za svojo svobodo.

Istočasno je zasedala tudi desničarska parlamentarna opozicija, ki je sprejela prostestno resolucijo proti popustljivosti vlade napram stavkujočim in v kateri zahteva odločen nastop proti komunističnim hujšakom, zlasti pa proti zasedbi tovarn in javnih poslopij.

V političnih krogih priznavajo, da preživlja Francija najbolj usodne čase, po svetovni vojni. Stavkovni pokret zavzema zopet vedno večji obseg. Odločitev je vsakakor v rokah komunistov, ker je od njihovega zadrževanja odvisna usoda vlade ljudske fronte. V nekaterih krogih mislijo, da bodo komunisti še stopnjevali svojo agitacijo zaradi Španije, da pa bodo v zadnjem trenutku popustili, da bi preprečili nadev vlade ljudske fronte.

Nj. Vel. kralj v Ljubljani

Ogledal si je Narodno galerijo, narodni muzej, nato pa se je popel še na grad

Ljubljana, 1. septembra. r. Danes dopoldne okrog pol 10. se je pripeljal Nj. Vel. kralj Peter II. v spremstvu svojega adjutanta in svojega učitelja zgodovine z Bleda v Ljubljano. V spremstvu bana dr. Natlačena je posetil nato najprej Narodno galerijo v Narodnem domu. Tu ga je pozdravil predsednik Narodne galerije dr. Fran Windisch, ki je izrazil svojo radost, da more v domu slovenske likovne umetnosti pozdraviti iskreno ljubljene kralja. Za narodno galerijo pomeni današnji dan velik praznik in zgodovinski dogodek. Slovenci se bodo s ponosom in hvalečnostjo spominjali tega prvega poseta vladarja v Narodni galeriji, ki ji je s tem posetom izkazano najvišje priznanje.

V spremstvu ministra Izidorja Cankarja in tajnika Narodne galerije si je Nj. Vel. kralj ogledal razstavljene umetnine. G. dr. Cankar je kralju tolmačil vse umetnine. Nj. Vel. kralj je z velikim zanimanjem sledil razlagi in se po skoro enournem ogledovanju prijazno zahvalil in poslovil.

V muzeju se je mudil kralj nad 1 uro. Pri prihodu ga je pozdravil direktor dr. Mal, ki mu je nato razkazal posamezne zbirke ter tolmačil posamezne predmete. Kralj se je posebno zanimal za nastanek klisejev, za litografijo in za lesoreze, razstavljene v reprodukcijski zbirki. Pozornost je posvetil tudi zbirki pohištva iz vseh starih dob, zlasti pa ga je zanimala kolekcija izdelkov domače obrti. V etnografskem oddelku se je zanimal za kresla za svetila, pečnice in za izdelke v lesu ter

za predzgodovinski čoln, najden v ljubljanskem Barju. Podrobno si je ogledal tudi razstavljene kmečke sobe zanimale pa ga je tudi keramična zbirka, zlasti domače majolke, in domači porcelan. V zbirki orožja si je dal razkazati posamezne starinske predmete. Posebno ga je zanimala najstarejša puška, tako zvana lunta, ki sloni pri streljanju na posebnih vilicah. Nato si je ogledal še arheološki oddelak, zlasti zbirke iz rimske Emone in barjanske stavbe na kolih. Prirodopisni oddelak je kralju razkazal dr. Kos, ki mu je raztolmačil poudarne zbirke. Kralj so zanimala zlasti razne biološke skupine. V pritličju si je kralj podrobno ogledal panoramo Triglava in triglavski relief. Na koncu se je vpisal kralj še v posetno knjigo muzeja, nakar se je prijazno poslovil.

Iz muzeja se je kralj odpeljal na ljubljanski Grad ter s stolpa ogledoval okolico. Žal vreme ni bilo posebno ugodno in je lahna megla ovirala sicer diven razgled z Gradu. Na povratku se je kralj ustavil v škofiji ter si tudi tam ogledal razne cerkvene znamenitosti nato pa se je okrog polnoči vrnil na Bled.

Ceravno nihče ni vedel za poset kralja, so ga zlasti dijaki, zbrani na dijaškem sejmu poleg Narodnega doma, takoj spoznali ter mu priredili navdušene ovacije. Vest o prihodu kralja se je hitro razširila po mestu in pred Narodno galerijo se je zbrala velika množica ljudstva, ki je mladega kralja prisrčno pozdravljala in ga spremljala po vsej poti.

Nürnberški odmevi

Hitlerjeva zahteva po vrnitvi nemških kolonij je v Franciji in Angliji naletela na odločen odpor

Berlin, 1. septembra. A.A. »Völkischer Beobachter« pravi, da pomeni novi štiri-letni načrt največji nemški gospodarski program, ki se bo izvedel s pravo narodno-socialistično silo. List poudarja predvsem odstavke v Hitlerjevem govoru, v katerih je naglašal, da Nemčija ne more živeti brez kolonij. »Deutsche Allgemeine Zeitung« misli, da nemški načrt o nabavi surovin mora presenetiti ves svet. »Berliner Börsenzeitung« pa pripominja, da je v vsi svet mislil, da je nemško go podarstvo v zastoju zaradi neprestanega oboroževanja, toda Hitlerjev govor je pokazal, da to ni res.

Pariz, 10. septembra. A.A. Francoski listi pričbujejo v dokaj obširni izvlečku najvažnejši poslanici kancelarja Hitlerja narodno-socialističnemu kongresu. »Matine« ugotavlja, da zahteva Nemčija zdaj čisto odkrito po svojem državnem poglavarju kolonije. Zagotoviti si hoče tudi kar največ surovin za oborožitev. Glavno opravilo za to oboroževanje je slej ko prej komunistična nevarnost.

»Figaro« vprašuje, ali načrt o gospodarski osamosvojitvi ne pomeni dejansko

manevra, ki naj bi bil uvod v pogajanja za ponovno pridobitev kolonij.

Tudi »Oeuvre« misli, da je za inozemstvo najvažnejši del Hitlerjeve poslanice, ki govori o kolonijah. Hitler je sporočil svetu, da se mu lanskaj predlogi ara Samuela Hoareja o pogajanjih za novo razdelitev vira surovin ne zde zadostni.

Londonski dnevnik »Times« naglašala, da britanska javnost nikoli ne bo resno pripravljena za vrnitev kolonij, razen, če se to vprašanje uredi na podlagi splošnega sporazuma, pri čemer bi se Nemčija morala svesti odgovornosti vojni kot sredstvu za doseg političnih ciljev. List pravi, da bi vrnitev nekaterih kolonij zbudila v sedanjem trenutku v Nemčiji še večje upe in bi jutri nastopila še z večji zahtevami. »Morningpost« misli, da včerajšnjega Nürnberškega manifesta ne bi bilo, če bi britanska vlada svojočasno jasno in odkrito izjavila, da pod nobenim pogojem ne misli na vrnitev kolonij.

Nürnberg, 11. septembra. A.A. DNB: Včerajšnji dan kongresa se je zaključil s tradicionalno baklado 33.000 političnih voditeljev, ki so korakali mimo Hitlerja.

sadki posrečilo rešiti skozi podzemeljske hodnike.

Pariz, 11. septembra. w. Kakor javljajo popoldanski listi iz Madrida, je madridska vlada po brežičnih postajah objavila, da so uporniški kadeti, ki so se v Alcazarju v Toledu več tednov upirali vsem napadom vladnih čet, sedaj izpraznili trdnjavo ter se ponovno utrdili v poslopju v njeni bližini. Alcazar je po večtedenskem obstreljevanju po vladnem topništvu samo še kup razvalin. Trdnjava je pričela goreti že pred dvema dnevi. Kljub temu se branilci niso vdali ter nudi vladnim četam močan odpor. V zadnji noči so izvedli izpad ter so prispeli do kapucinskega samostana v bližini Alcazarja in se tam utrdili. Poveljnik vladnih čet je nato odposlal posredovalce s pozivom, naj bi se uporniki vdali. Sporocil jim je, da jim zagotavlja varnost življenja, uporniki pa so tudi to ponudbo odklonili in celo zahtevali naj spravijo žene in otroke na varno. Nato so vladne čete pričele z obstreljevanjem poslopja, ki jih imajo zasedene uporniki.

Pariz, 1. septembra. b. Iz uporniških krogov se doznava, da nadaljuje uporniška armada brez večjih ovir svoj pohod proti Toledu. V pokrajini Avila so uporniki zavzeli mesto Arena de San Pedro in s tem dosegli zvezo s četami generala Yagueja.

Boji pri Cordobi

Madrid, 11. septembra. A.A. List »La Voz« poroča, da so se včeraj vršili pred Cordobo srditi boji. Vladne čete so dosegle znatne uspehe in ugrabile upornikom mnogo vojnega gradiva.

Vstaja kmetov

proti upornikom

Madrid, 1. septembra. A.A. Vojno ministstvo objavlja, da so se v nekaterih krajih Španije, ki so pod oblastjo upornikov, kmetje uprli proti uporniškim četam. Vstaja se razširja zlasti med kmeti v Estremaduri, kar je najboljši dokaz, da je prebivalstvo z režimom upornikov nezadovoljno.

Konflikt s španskim poslanikom v Sofiji

Sofija, 11. septembra. o. Dosedanji španski poslanik v Sofiji, Amirando, ki ga je madridska vlada odstavila in imenovala novega poslanika, je danes obvestil bolgarskega zunanjega ministra, da poslaniški poslov ne bo izročil novimenuovanemu poslaniku madridske vlade, ki je ne priznava.

Protikomunistični ukrepi na Portugalskem

Lizabona, 11. septembra. A.A. Danes je v uradnem listu izšel odlok, po katerem bodo morali vsi državni uradniki izpovedati svojo protikomunistično prepričanje. Vsakdo bo moral podpisati izjavo, da je prištel sistema, določenega z ustavo 1. 1926, da nima simpatij do komunizma in tudi ne do kakršnekolik subverzivne ideje.

Nesreča

izletniškega parnika

Boston, 11. septembra. A.A. Izletniški parnik »Romance« je trčil 5 milj pred Bostonom v tovarno ladjo »Newyork«. »Romance« se je takoj nato potopil. Na parniku je bilo 150 potnikov in 50 moč posadke. Na kraj nesreče so takoj poslali več pomožnih parnikov, ni pa znano, ali so koga rešili.

Prizadevanja za notranje pomirjenje na Madžarskem

Težavne naloge Gömbösevega namestnika — Razširjenje vladne koalicije naj bi utrdilo sedanji režim

Budimpešta, 11. sept. b. Ob Gömbösevem odhodu na zdravljenje v nemški sanatorij je madžarska politična javnost pričakovala, da bo regent Horthy pripravil tekočnega ministrskega predsednika do stopa, ki bi bil v interesu neoviranega razvoja madžarskega političnega življenja. Tudi Gömbös sam je bil odkrito opozorjen, da je trenutna mednarodna situacija tako meglena, da ne bi bilo v interesu države, če bi tudi tekom svojega zdravljenja še nadalje ostal na svojem mestu, ker s tem samo onemogoča, da bi v tem težkem mednarodnem trenutku vodila državne posledice odgovorna vlada. Toda Gömbös se ni dal prepričati. V pomirjenju javnosti je tudi to pot vzel samo šesttedenski dopust, da bi s tem dokazal, da je njegova odsotnost samo prehodnega značaja in da se bo politično življenje kmalu spet povrnilo v stari tir. V političnih krogih pa bi se morala tudi s tem očitnim trikom zadovoljiti, če bi le bil Gömbös pred svojim odhodom izposloval vsaj najširša pooblastila za svojega namestnika Daranyja. Pa tudi to se ni zgodilo. Poljedelski minister Darany sme za časa Gömböseve odsotnosti opravljati samo tekoče posle, kakor je to delal že tudi doslej. Vse to dokazuje, da je bilo Gömbösu mnogo na tem ležeče, da obdrži oblast v svojih rokah in da mu v tem stremljenju pomaga tudi regent Horthy, ki se ni pustil vplivati od nasprotnih želja nekaterih madžarskih politikov. Nekoliko večjo svobodo akcije ima Darany samo na notranjepolitičnem polju, vendar s točno opredeljenim delokrogom: pripravi naj teren za notranje pomirjenje in po možnosti podvzame korake za zblizanje z nekaterimi skupinami opozicije. Ta naloga je prav tako težka kakor velikega pomena haš za primer, da bi se Gömbös po šestih tednih zdravljenja še ne mogel vrniti v domovino. Zato bo Darany čimprej stopil v stike z dvema posebno značilnimi skupinami opozicije: s stranko malih posestnikov, ki jo vodi znani Tibor Eckhardt, ter krščansko-socialno stranko, ki jo vodi prelat Ernst. Oba ta politika sta namreč pripravljena sodelovati z vladno koalicijo pod pogojem, da se sedanja vlada čimprej resno loti reševanja porednega vprašanja volilne reforme. Verjetno je, da bo v smislu Gömbösevih navodil Daranyju zares prišlo do sodelovanja na tej osnovi, ker bo Darany Eckhardt in Ernstu vse objubil, samo da si zagotovi njuno sodelovanje, ker bi to pomenilo veliko notranje pomirjenje, vladna koalicija pa bi se razširila na 210 poslancev, dočim bi jih v ožji opoziciji ostalo le še 35. Vprašanje je le, ali bo po Daranyjevih obljubah prišlo tudi do dejanj. Ta bodo merila resnosti žongliranja Gömbösevega namestnika, s katerim naj Gömbös zagotovi mirno zdravljenje in ohrani ministrski stolček, domovino pa reši pred nevarnostjo notranjepolitičnih raz-

protij, ki bi Madžarski v sedanjem mednarodnem položaju močno škodovala.

Tridnevna posvetovanja madžarske vlade

Budimpešta, 11. septembra. b. Že včeraj se je začelo tridnevno posvetovanje madžarskega kabineta. Predmet obsežnih posvetov so razni važni zakonski načrti, ki naj bi prinesli pomirjenje madžarskega političnega življenja.

Komunistična zarota proti Mussoliniju?

London, 11. septembra. A.A. Italijansko veleposlanstvo v Londonu je sredi zamika v inozemstvu razširjene alarmantne vesti, da bi bila v Rimu odkrita zarota komunistov proti Mussoliniju. Tudi ni res, da bi bile v to zaroto zapletene visoke osebnosti. Zastopnik veleposlanstva je izjavil novinarjem: »Prejeli smo poročilo iz Rima, da je ta vest popolnoma fantastična in brez vsake podlage.

Avenol zadovoljen s posetom v Rimu

Kim, 11. septembra. A.A. Generalni tajnik Društva narodov Avenol je nocoj odpotoval iz Rima. V dobro poučenih krogih izjavljajo, da je zelo zadovoljen z uspehi svojih rimskih razgovorov.

Buharin in Rikov brez krivde

Moskva, 1. septembra. A.A. Preiskava proti nekaterim osebnostim ki so bile osumljene da so sodelovale s teroristi in pristaji Leva Trockega, je končana. Preiskava je dognala, da so bile obtožbe proti Buharinu in Rikovu brez osnove.

Sestanek Male antante

Beograd, 10. septembra. A.A. V soboto 12. t. m. se sestane v Bratislavi stalni svet Male antante na 11. redno zasedanje. Našo kraljevino bo na tem zasedanju zastopal predsednik vlade in zunanji minister dr. Stojadinović. V njegovem spremstvu je tudi pomočnik zunanjega ministra Vladislav Martinac.

Borzna poročila.

INOZEMSKÉ BORZE

Curj, 11. septembra. Beograd 7.4, L. 20.2175, London 15.5275, NewYork 307.125, Bruselj 51.875, Mila 24.15, Amsterdam 208.225, Berlin 123.45, Dunaj 56.50, Praga 12.70, Varšava 57.80, Bukarešta 2.50.

Trenutno zatišje v Španiji

Obe stranki sta zaposleni s pripravami za splošno ofenzivo — San Sebastian že ni padel

Barcelona, 11. septembra. A.A. Havas: Včeraj popoldne je dal poveljnik vladnih čet pri Huesci polkovnik Vialba, častnik, jem tole izjavo:

Danes popoldne so vladne čete izvršile odločen napad z granatami na upornike, ki so se utrdili v cerkvi pri Sistanu. Neprijatelj je bil pogabljen v beg s težkimi izgubami. Vladno topništvo in letalstvo nadaljuje z bombardiranjem klancev pri Quinti in na bregovih Aragonije. Posebni Havasov dopisnik dodaja, da je zavzetje cerkve pri Sistanu zelo važno. V tej cerkvi so se uporniki držali nad mesec dni in so tako ovirali napredovanje republikancev proti mestu. Uporniki drže še samo grad pri Sistanu.

Vladna letala so dobila povelje, da naj vržejo več tisoč letakov na Huesco, v katerih pozivajo mesto, da naj se v 24 urah preda, kar bodo sicer vladne čete, ki štejejo 12.000 vojakov izvršile napad na mesto po močnem topniškem obstreljevanju. »Frente popular« poroča, da je v teku včerajšnjega dne uporiško letalstvo bombardiralo odprti mesti Hernani in Lacarte. Bilo je tudi mnogo žrtve med meščanstvom.

Madrid, 11. septembra. A.A. Reuter: španska prestolnica se zelo živahno pripravlja za obrambo pred objavljenimi ofenzivami s strani upornikov. Posadka Madrida je bila ojačena s 5000 milicniki iz Katalonije. Preiskava v hišah monarhistov se nadaljuje. Alcazar v Toledu se zmeraj ni kapituliral. Zvonovi vseh cerkev so bili preliti v plošče da se z njimi blindirajo avtomobili. Vlada poroča, da je bil razbit

manjši oddelak upornikov pri Oviedo. Na aragonski fronti pripravljajo vladne čete obleganje Saragose. Na tej fronti so vladne čete poglale v beg oddelke uporniške konjenice in ujele mnogo vojakov. Na fronti pri Guadarami so vladne čete pri Naval Peralu pobile uporiško kolono, ki je prihajala iz Avile.

San Sebastian, 11. septembra. w. Posebni poročevalci agencije Havas javlja: Več tisoč rodbin je pobegnilo. V mestu je velika panika. Odprtih je le še malo trgovin. Trgovci skušajo prodati svoje blago po najnižjih cenah. O dogodkih na fronti so brez vsakih vesti.

Madrid bombardiran

Gibraltar, 1. septembra. b. Po radio-poročilu so uporiška letala nepriznakovano bombardirala Madrid. Največ bomb so vrгла na kolodvor in na delavski okraj Quatro Caminos. Na raznih delih mesta so izbruhnili požari.

Alcazar v plamenih

Madrid, 1. septembra. A.A. Nad Toledom so se pojavila tri letala uporiške vojske in vrгла tri bombe. Po bučnem obstreljevanju iz protiletalskih topov so morala letala pobegniti. Vladno topništvo močno obstreljuje Alcazar. Po mestu so se že pojavili požari. Oblegovalne čete so zadnje dni močno okrepili, da bi preprečili izpad upornikov iz mesta. Kakor poročajo, je ves Alcazar v plamenih, vendar pa se je po-

DNEVNE VESTI

— Mesna gibanja. V teletinski stroki je prišlo do sporazuma med delodajalci in delavci, in sicer v tej obliki, da obe stranki pristanejo na sedmih tednih delovni teden pri pogajanjih v Kranju pred 14 dnevi. Če bodo delavci sprejeli pogoje tega sporazuma, se bodo v ponedeljek začeli pogajanja za sklenitev kolektivne pogodbe. Delavci imajo lahko svoje strahove v lovarnah, ne smejo pa biti vsi v njih. Zda si delavke organizacije prizadevajo, da pripravijo delavstvo do popuščanja. Pri ločnih podjetjih Halpinhar in Dolene, ki imata svoje obrate v Skofji Loki, Kranju in Predvorju in k zaposlujejo okrog 140 delavcev, je bil tudi včeraj dosežen sporazum, ki so ga podpisali zastopniki obeh strank na stesnem natečaju v Skofji Loki. Delavstvo daje nes zve do 1. v glavnem je ostalo nespremenjeno stanje kakor pred mednim gibanjem.

— Bolgarski veterinarji in avtomobilisti v Jugoslaviji. V Novem Sadu se pripravljajo za sprejem bolgarskih veterinarjev, ki se pripeljejo v našo državo 15. t. m. Izleta se udeležijo 45 veterinarjev, 22. t. m. se pa pripelje v Novi Sad z 20 avtomobilov okrog 100 bolgarskih avtomobilistov in članov njihovih rodbin. Tudi bolgarski avtomobilisti priredijo izlet po Jugoslaviji.

— Kmetijski dolgovci pri zadruharjih. Pri bližnjem toliko kakor pri bankah, znašajo kmetijski dolgovci tudi pri zadruharjih in sicer z obrestmi vred okrog 1.900.000.000 Din. Če bodo kmetijski dolgovci znižani za polovico in če bi prispevala država 25% bi bilo treba še 950.000.000 za končno ureditev tega predega vprašanja. Vsi kmetički dolgovci znašajo blizu 6 milijard.

— 200 Angličev prispe v Jugoslavijo. Iz Londona je napovedano pet skupin angleških izletnikov v Jugoslavijo. Vseh izletnikov bo 200. Angliči si ogledajo naš Jadranski, potem se pa vrnejo preko Sarajeva in Beograda v svojo domovino.

— Nad 40.000 Din deficita je bilo pri nedeljski reprezentativni tekmi med Jugoslavijo in Poljsko v Beogradu. Čudno je pa, da je mogel biti deficit tako velik, saj je znašal inkaso 110.000 Din.

— Dom na Krivacu proslavi 10letnico svojega obstoja v nedeljo 13. septembra. Leta 1928 je Orednje društvo SPD odločilo, da postavi sodanji Dom na Krivacu, ki je dominantna točka v zapadnem predgorju Kamniških planin z najlepšim razgledom na vse strani. Postojanka je osebno prikladna za planince smučarje, ki imajo v okolici doma prostrane smučarske terene. Slovesna otvoritev te postojanke se je vršila 6. septembra 1928. Pestra množica planincev in domačinov se je zbrala takrat ob otvoritvi ter se radovala doseženega uspeha SPD. V nedeljo 13. septembra bo ta postojanka proslavila svoje desetletnico. Iz Ljubljane bodo vozili posebni avtobusi in sicer v soboto ob 15. iz Tavčarjeve ulice in v nedeljo ob 6. izjutraj izpred Slaniča na Gospodstvi cesti, vsakokrat do Cerkelj. V nedeljo ob 11. dopoldne bo maša pred Domom na Krivacu. Povratek avtobusov iz Cerkelj bo v nedeljo ob 19. za skupinske izlete na Krivac z avtobusom do Cerkelj se je treba prijaviti v pisarni SPD na Aleksandrovi cesti najkasneje do petka do 19.

Danes ob 16.30 in 20.30
Najslavnejši tenorist sveta:
JAN KIEPURA
poje v vefilimu:
DAJ MI TO NOČ
svoje popke: »Ko sem doma v Sorrentu«, »Di quella Pira«, »Hotel bi ti povedati, da te ljubim«, »Sladka melodija noči«, »Professione«, »Romeo in Julija«, »Traviata« itd.
Novi »Pop« in »Jurnal« Paramount
Cene: Din 3.50, 4.50, 5.50 in 6.50.

— Jurčičev »Jurij Kozjak« v Siskli. Prof. Niko Kureti je dramatičar znano Jurčičovo ljudsko igro »Jurij Kozjak«. Ta igra je zelo primerna za uprizoritev na prostem. V nji sodelujejo fantje konjeniki in fanfare, v nji vidimo turški napad na samostan, romarsko procesijo itd. Naše ljudstvo že od nekdaj ljubi in cenijo preprosto, iz njegovega življenja zajeto umetnost in zato ni čuda, da je bila od mnogih strani izražena želja, naj bi »Jurij Kozjak« znova uprizorili v Siskli. Tej splošni želji bo ustrezno v nedeljo, ko bo »Jurij Kozjak« vnovič uprizorjen na prostem. Igra se prične ob 17.30 in bo končana do odhoda obeh večernih vlakov.

— Turški novinarji so se včeraj z največjim zanimanjem ogledali vse velesesmske prireditve. Na velesesmsu smo pa opazili tudi starega ljubljanskega znanca, pomočnika generalnega direktorja državnih železnic g. Josipa Cugmusa in mnogo drugih uglednih oseb. Ki vsi s pohvalo zapuščajo velesesmsu.

— V bedi je živel in zapustila bogastvo. V sredo so našli v koruzi na polju mrtvo 60-letno Katjo Jež iz vasi Struge pri Lubregu. Že v soboto je odšla na polje obirati fižol. Zapustila je 300.000 Din, vendar je pa živel v bedi. Ljudje govore, da je bila zadavljena, in da jo je zadavil eden njenih dolžnikov, sodna komisija je pa ugotovila, da jo je zadela kap.

— Rezultati tekme razstavljalcev zelenjave na velesesmski razstavi »Sodoben vrtec« tudi že znani in so res častni za vse razstavljalce. Bilo jih je samo 12, vendar pa so vsi razstavlili tako blago, da so vsi dobili vsaj polovno oceno. Najvišjo oceno si je z vse skozni prvovrstno zelenjavo zaslužil znani mojster Ivan Ažman, ki vodi vrto Antona barona Codellija na gradu Turn v Ljubljani. Odlično oceno je izrekel razsodišče o zelenjavi bolnice za duševne bolnike na Studencu, podružnice SVD na Barju, višje je gospodinske šole dr. Kreka v Siskli, uprave zavoda Sv. Stanislava v St. Vidu in na mestne vrtnarje v Ljubljani. Pohvalne ocene je bila pa vredna zelenjava uprave škofijekega vrta v Ljubljani, podružnice SVD na Ježici, trvdke Sever in Co. Ljubljana, e Sarabonovega vrta v Ljubljani, Ivana Kuharja pri D. M. v Polju in vet. Pravoslavna Rebeke na Viču. Torej zadnje ocene ni dobil noben razstavljalac, kar je pač najprepričljivejši dokaz da so se razstave udeležili samo najboljši zelenjadarji. Pomembna je bila ta razstava predvsem z narodno-gospodarskega stališča, saj imajo naši zelenjadarji nalogo, da zadostne vsem tujskoprometnim zahtevam, predvsem ob naši stnji Adrijii.

— Vodil za sportni ribolov v kraljevini Jugoslaviji. Odslek za ribarstvo v kmetijskem ministrtstvu je razpisal natečaj za sportni ribolov v kraljevini Jugoslaviji, ki izide ob sodelovanju prometnega in trgovskega ministrtva ter »Putnika«. Rokopise je treba poslati najkasneje do 1. decembra odsleku za ribarstvo. Trije najboljši rokopiši bodo odkupljeni, prvi za 2.000, drugi za 1.500, tretji pa za 1.000 Din.

— Zmagovalci v »Sodobnem vrtec« so deloma že določeni in obiskovalci z največjim priznanjem občudujejo diplome, ki so razstavljene med strokovno literaturo na razstavi. Tako dragoceni diplom ki bi imeli tudi tako visoko umetnostno ceno, dosežaj v Jugoslaviji gotovo še nikdar niso dobili zmagovalci na podobnih prireditvah. Prave dragocene diplome pa dokazujejo, za kako važno panogo smatra velesesmska uprava sadjarstvo in vrtnarstvo. Razdelila bo okrog 100 diplom, da pridejo vsi najboljši razstavljalci, torej naši najboljši sadjarji in vrtnarji tudi do vidnega priznanja. Izkazal se je pa spet grafik Stanko Gradnik, ki nam je pravkar dal tudi krasno pisano izdajo Prešernovega »Krst pri Savici« in je res vzorno napisal tudi te lepe diplome.

— V oktobru bo izvoz grozdja v Nemčijo prepovedan. Do 30. septembra nemškimi uvozniki niso potrebna posebna uvozna dovoljenja kakor lani, temveč samo devizna. V oktobru bo uvoz grozdja v Nemčijo najbrž prepovedan zaradi zaščite domačega grozdja. Prizad priporočila našim izvoznikom naj izkoristijo kontigent 10.000 metriskih stotov do konca septembra.

— Od ust so mejro vzeli — pravimo o Ribničanih, vendar se nam pa zdi, da so jemali mero za svoje žlice pri Beli Čapli, ki ima njeni klun obliko dolge žlice. To redko ptič zličarko vidimo sedaj tudi ob ribniku v velesesmskem živalskem parku, kjer se spreha z elegantno plevico. Tudi ta elegantna ptica ima ime po svojem srpastem kljunu, a poznamo jo že iz egiptskih reliefov, kjer so te ptice ibe častili v svetiliščih. Tudi žličarka spada med žlice, ki so kaj redke pri

nasih močvirij. Nova v živalskem parku sta tudi dva plošča - jastreba in pa kraljevi orel ter redki močvirni lunj. Ogled se si živalski park slasti popoldne ob 17, ko sverji in ptiče roparice krmijo s mesom, škorklji, ribe in druge živali v ribniku pa z ribami.

— Kmetije napisali in izdali knjige. Skupina malih hrvatskih kmetov je napisala in izdala 240 strani obsegačo knjigo »Zbornik hrvatskih seljakov«. Poleg kmetov književnikov so sodelovali tudi kmetje slikarji. Delali so večinoma ponotič po napornem delu čes dan.

— Radijski aparati brez elektronk? Ne. A tudi radijski naročnik ne more biti brez »Našega vala«. Ilustrirane tedenske revije za radio, gledališče in film, ki izhaja vsak petek v Ljubljani in stane mesečno komaj 12 Din. Iz vsebine nove številke navajamo le važnejše prispevke: Statistični pregled radijskih naročnikov, vrste aparatov in obratovanja ljubljanske radiofonske postaje, Naša Narodna gledališča v novi sezoni, Nova opereta »Pod to goro zeleno« v ljubljanski operi. Ruško letno gledališče, Kaj vse se izve iz filmskih ateljev, Anna Maj Wong in kitajski film, Josip Ribičič: Čiščenje. Zgodbe in nezdore Bojana Pečka. Vsi članki so pestro ilustrirani, posebne slikanice pa nas seznanijo z novostmi v naših gledališčih, s sodelovalci v ljubljanskem radiu, z novimi filmi in s spominjskimi slikami s počitnic. V stalni prilogi »Po opernem svetu«, kjer izhajajo izvlečki najvažnejših oper, ki jih prenašajo evropske radijske postaje, je v zadnji številki izšel libretto Puciničeve »Tosca«. Modne skice, križanke in šale zaključujejo redakcijski del lista. Posebna programska priloga prinaša na 32 straneh točne in pregledno urejene programe vseh domačih in inozemskih oddajnih postaj na kratkih, srednjih in dolgih valovih, in točno razpredelnicu najzanimivejših opernih, koncertnih in gledaliških oddaj. »NAŠ VAL« je najboljše, najboljše in največje radijske revije. Zahtevajte še danes brezplačno in brezplačno na ogled en izvod. Pišite na naslov: Radijska revija »NAŠ VAL«, Ljubljana. Knaflijeva ulica št. 5.

— Kongres Ferijalnega saveza. 27. in 28. septembra bo v Skoplju kongres Ferijalnega saveza. Prometno ministrtvo je dovolilo udeležencem četrtinsko voznino. Vozna olajšava velja od 23. t. m. do 2. oktobra.

— Šole iz vse banovine zadnje dni ne prestopajo prihajajo na velesesmsu. Kjer učiteljstvo soglasno ugotavlja, da bi si ta velesesms morali ogledati vsaka šola se za razdeljevanje in vrtno razstavo, zlasti pa tudi zaradi živalskega parka. Že tri dni pa prihajajo razni oddelki tehniške srednje šole, da si z nazornim poukom izpopolnijo svoje znanje.

— Vreme. Vremenska napoved pravi, da bo večino jasno vreme. Včeraj je deževalo v Ljubljani, Mariboru in Beogradu. Najvišja temperatura je znašala v Splitu 26, v Skoplju 24, v Zagrebu 22, v Ljubljani 20,6, v Sarajevu 20, v Mariboru in Beogradu 19. Davi je kazal barometer v Ljubljani 767,5 mm, temperatura je znašala 9,2.

— Prijatelj ubil s sekuro. V vasi Čigoč pri Sisku je kmet Nikola Stanić na praznik s sekuro ubil svojega soseda in prijatelja Ivana Miletića. Počakal ga je v zasedi in mu s sekuro razsekai prsni koš in srce. Zagovarja se, da je bil pijan. Po zločinu se je sam prijavil orožnikom.

— Slapovi Korane so zahtevali človeško žrtve. Včeraj popoldne se je pripetila v Karlovcu težka smrtna nesreča. 14 letni gimnazijec Savo Božić se je peljal s čolnom po Korani proti slapovom. Po hudem naližu je bila Korana precej deroča. Mo-

čan tok je agrablj čoln in ko je deček videl, da mu preti nevarnost, je skočil iz čolna. Voda ga je pa zanesla na pečine, kjer je udaril s glave ob skalo tako močno, da se je onesvestil in utonil.

— Strahovito neurje nad Dalmacijo. Nad severno Dalmacijo je divjalo v sredo ponotič strahovito neurje. Vihar je bil posebno strašen na morju. Točnih vesti o posledicah se ni. Poškodovanih je mnogo ribiškikh ladij zlasti na severni strani otoka Ista. Tam je vihar zajel ribiško ladjo in ribiči v nji so se komaj rešili. Ribič Gjuka Matin je bil med premetavanjem in borbo z valovi močno ranjen, padel je v morje in utonil. Dve ribiški ladji z 12 ribiči pogrešajo. Vihar je treščil na suho italijansko jadrnico »Fahioncelo«, ki se je razbila. Posadka se je rešila. V Novljanu na Pagu je vihar porušil mnogo dimnikov in streh.

— Samomor Slovenke na Rabu. V ponedeljek si je končala na Rabu življenje sobarica Amalija Aid, rojena 1897 v Tepanju. Skočila je s strehe hotela Imperiala 30 m globoko na terase, kjer je obležala mrtva z razbito glavo in polomljenimi udi. V smrt je šla baje zato, ker jo je zapustil njen ljubček, hotelski sluga, s katerim sta bila že več let prijatelja.

— Borza čista preskrbi zapožitov 3 potnikov. 4 zidarjem, 1 čvrtjarju, 1 hlapcu, 1 tapetniku in 1 kuharici za fino hrano.

Iz Ljubljane

lj— Ogromen šopek je od davi razstavljen na velesesmski razstavi »Sodoben vrtec«. Tako ogromen, da ga je polna vsa velika dvorana, kjer so bile najprej razstavljene same najzlahnejše vrtnice, za njimi same najrazvostnejše begonije nato pa še najbohotnejše dalje. Zadnje tri dni velesesmsa je pa v tej dvorani samo najrazvostnejše jesensko cvetje, svedra predvsem cvetje trajnice, in tudi najinteresantnejše rastline ki jih prijatelji vrtnarstva po večini sploh še ne poznajo. Vse te najrazvostnejše rastline in šopek je pa znana strokovnjakinja ga. Ine Herzmansky-Skaletova aranžirala s takim umetnostnim čutom in spravlila v tako apartno harmonijo, da lahko govorimo o samo enem ogromnem šopku. Sveda se bo tudi ta razstava vsak dan spreminjala in spopolnjevala, da vrtnarji in prijatelji sobnih rastlin spoznajo najlepše nove vrste. Vse razstavljene rastline imajo namreč etiketo z imeni.

lj— Preurejena dvorana v postopju fiharmonije bi bila odprta že 15. septembra, če bi šlo vse po sreči. Delo je nekoliko zastalo, ker se je pritožil sosed zamed spremembe stavbne črte, toda zamudo so skoraj povsem popravili, ker so tem bolj hiteli. Sedaj so na delu že slikarji. Strop je že poslikan. Če bo delo tako lepo napredovalo, kakor zadnje čase, bo končano do začetka oktobra. Prepovljena dvorana bo ena najlepših, če ne najlepša v Ljubljani, kar se kaže že zdaj.

lj— Slabše so založili trg z ribami, kar jih pač ne jemo mnogo. Danes ni bilo na trgu mnogo morskih in sladkovodnih rib. Izmed rečnih je bilo največ ščuk, ki so po 18 do 20 Din kg, torej po precej zmernih cenah. Glede na kakovost takšne zbrane dunske postvri, cena ni previsoka 24 Din kg. Izmed morskih rib je bilo nekaj lepših ščuk, ki so po 20 Din, in aerdle po 16 Din kg. Tuna je bilo zelo malo in so ga prodajali po 20 do 28 Din kg. Posebnost so bil danes gozdni jerebi, ki so jih prodajali po 16 Din komad.

lj— Predavanje v Siskli. Danes bo ob 20. v veliki dvorani sokolskega doma v Siskli predavanje brata Jesiha »O sokolski misli«. Vsi člani in prijatelji Sokola vlijudno vabljeni.

lj— Sokol Ljubljana II se preseli s ponedeljkom 14. t. m. z letnega trčvadšča zopet na realko. Redna telovadba se vrši: moški oddelki: dečki v ponedeljek in pe-

tek od 18. do 19. ure, naraštaj ponedeljek, sveda, petek od 18. do 20. ure. Šolski oddelki: od torkih in četrtkih — deca od 18. do 19. ure, naraštajnice od 19 do 20. ure, članice od 20. do 21. ure. Deca in naraštaj se bo sprejemal samo do 15 oktobra, zato prosimo starše, da do tedaj vpišejo svoje otroke. Ta ukrep je potreben, da se zagotovi redni pouk telovadbe in pričakovani uspeh. Članarina za deca in naraštaj znaša mesečno 1 Din — ter je v tem vplaotil prispevek za zavarovanje zoper nesreče pri telovadbi. Plačati je četrtletno vnaprej. Vabimo prijatelje, da nam kot doslej tudi letos zaupajo svojo mladino, da ji damo tisto, kar drugje ne dobijo, t. j. zdrav duh v zdravem telesu.

lj— Sočanli Taborjani! Udeležite se v nedeljo 13. septembra ob 16. polnočevilno telovadnega javnega nastopa Sokolskega društva v Ljubljani III. za Bežigradom na Tyrševi cesti, ker je tam organiziranih veliko naših članov.

lj— Belokranjski dan bo v nedeljo, 13. septembra v Ljubljani. Nasi bratje in sestre iz Ormožja in Metlike pridejo te dni v Ljubljano in bodo izvajali v nedeljo popoldne v letnem telovadišču ljubljanskega Sokola v Tivoliju svoje tradicionalne narodne plesce, igre in običaje. Vse spremlja tipično belokranjsko narodno petje, morda naše najstarejše narodne popevke, zunanja oblika vsa ga pa so njihove bele noše. Ljubljancem, predvsem pa članom društva Bela Krajina in druge Belokranjce opozarjamo že danes, da se pripeljejo rojaki v Ljubljano v soboto popoldne ob 15. Ljubljancem jih sprejmemo in pozdravimo na glavnem kolodvoru z iskreno dobrodošlico. Vse prijatelje in znanec vabimo ob tej uri na kolodvor, sicer pa jih prosimo, da si v Matični knjižarni omislijo sedenje in stojšča za nedeljsko popoldansko prireditve. Lepa bo, zanimiva bo, videli bomo običaje, katerih dosedaj po večini še nismo imeli prilike videti. Zato vsi na Belokranjski dan.

lj— Razpored zgradarine — za leto 1936 je razgujen na javni vpogled davčnim za vezancem pri davčni upravi za mesto v Ljubljani, Vodnikov trg 5. II. nadst. soha št. 13. V času od 12. do vstetega 19. t. m. o ugotovljenih davčnih osnovah in odmerjenem dariku bodo davčni vezanci posebej obveščeni s plačilnimi nalogi, proti katerim bodo imeli pravico pritožbe.

SOKOL

lj— Sokolsko društvo Ljubljana—Vše obvešča svoje člane, naraštaj in deca, da se prične redna telovadba v telovadnici z dnem 15. t. m., in sicer člani v sredo in petek od 20.30 do 22. članice v torek in četrtrek od 20.15 do 21.15, moški naraštaj v sredo in petek od 19. do 20.30, ženski naraštaj od 19.15 do 20.15, za moško in žensko deca se bo telovadila urnik določil kasneje. Prednajaški zbor poziva vse oddelke, da telovadbo redno posečajo, zlasti, ker se bodo pričele vaje za akademijo 1. decembra. Prednajaški zbor.

Radionročram

Sobota, 12. septembra
12: Druga za drugo se plošče vrte, s njih pa navepi veseli done. — 12.45: Vreme, poročila. — 13: Čas, spored, obvestila. — 13.15: Druga za drugo se plošče vrte, s njih pa navepi veseli done. — 14: Vreme. — 15: Za delopusti! (igra radijski orkester). — 18.40: Pogovori s poslušalci. — 19: Čas, vreme, poročila, spored, obvestila. — 19.30: Nac. ura. — 19.50: Ameriški jazz-orkestri (pošče). — 20.10: O zunanji politiki (g. dr. Alojzij Kuhar). — 20.30: Če študent na labor gre. — Pester večer. — 22: Čas, vreme, poročila, spored. — 22.20: Prenos lahke glasbe z velesesmsa.

MALI OGLASI

seseda 0.50 para, davek Dir 3.— seseda 1 Din, davek 3 Din
preklic:

Za pismene odgovore glede malih oglasov je treba priložiti
znamko — Popustov za male oglase ne priznamo.

RAZNO

Seseda 50 par. davek 3.— Din
Najmanjši znesek 5 Dto

ZA SOLARJE

vse vrste obleke, pumparce, perilo itd. v največji izbiri si nabavite poceni pri Prekorju. Sv. Petra cesta 14. 6. R.

KLISEJE

KLISEJE
JUGOGRAFIKA
VETRA NAJPZ

DALMATINSKE SMOKVE

za jelo, okusne, letošnje nudi po 5 Din kg Sever & Komp., Ljubljana. 40 R.

GRAMOFONSKÉ PLOŠČE

in gramofone bivez tvrdke A. Raebarger, dobite po razprodajnih cenah. Dalmatinova 10, Pečnik. 2386

MOSKE OBLEKE

stare, čevlje, perilo, kupujem. Pridem pogledat na dom. Pišite: Mara Andlovic, Galusove nabrežje 27. 2865

Makulaturni papir

uprava »Slovenskega Naroda«, Ljubljana Knaflijeva ofica šte. 5

ALISE TRUDITE TUDI VI, DABI IMELI TAKO PREKRASNO POLT

in dabi z njo presenetili svoje tovarišice — To je zelo lahko

Moški ne marajo grdega mastnega nosa in blesteče kože. Vlada in mastne naslage prihajajo iz razširjenih znojnic. Vse to se zneša z Vašim pudrom in tvori se male rdečice, ki se vlečejo v znojnice, jih razdržejo in se bolj razširijo in tako gre to brez prestanka. Zatečite se takoj k pudru Tokalon, ki je odporen proti vlagi. Dajte nekaj tega pudra na prst, potem pomolčite prst v vodo in, ko ga potegnete iz vode — glej čudol pudr in prst sta suha. Puder Tokalon je zmešan s smetanovo peno in obdrži se na koži tudi pri deževnem vremenu, pri kopanju v morju ali med potenjem pri plesu v najbolj soparni plesni dvorani. Čudovite nove barve dajejo polti prekrasno videz, kakršnega prej nikdar niste imeli. Moški strastno ljubijo te nove barve. Te barve se zliče s kožo in nihče vam ne bo mogel reči, ali ste napudrani, ali niste. Četudi je sestava teh novih barv dosti dražja, bode cene pudra Tokalon zaskrat ostale neuporabljene.

